

ЕТИЧНА РАДА

01601, м. Київ, вул. Липська, 18/5,
тел.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

ETHICS COUNCIL

01601, Kyiv, Lypska St., 18/5,
tel.: (044) 277-76-29, (044) 277-76-32
e-mail: ec@court.gov.ua

16 березня 2023 року

м. Київ

РІШЕННЯ

№ 26

***Про невідповідність кандидата
на посаду члена Вищої ради правосуддя
Серьогіна Олександра Юрійовича
критеріям професійної етики та доброчесності
для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя***

Етична рада у складі Голови Етичної ради Кишакевича Л. Ю., Заступника Голови Етичної ради сера Е. Хупера, членів Ради: Корді Р., Перлінг Л., Сіверіна В. І., Трясуна Ю. Р., дистанційно в режимі відеоконференції провівши оцінювання відповідності кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Серьогіна Олександра Юрійовича критеріям професійної етики та доброчесності, відповідно до Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Регламенту Етичної ради, затвердженого рішеннями Етичної ради від 01.12.2021 № 1 та від 09.12.2021 № 4 зі змінами, внесеними рішенням Етичної ради від 26.04.2022 № 4 (далі – Регламент), Методології оцінювання відповідності кандидата на зайняття посади члена Вищої ради правосуддя та членів Вищої ради правосуддя критерію професійної етики та доброчесності, затвердженої рішенням Етичної ради від 09.12.2021 № 5 (далі – Методологія),

в с т а н о в и л а:

Відповідно до ч. 14 ст. 9¹ Закону України «Про Вищу раду правосуддя» Етична рада проводить відбір кандидатів на посади члена Вищої ради правосуддя у два етапи:

1) проведення відбору кандидатів за результатами розгляду поданих кандидатами документів, результатів спеціальної перевірки і відповідної інформації з відкритих джерел та формування списку кандидатів, допущених до співбесіди;

2) проведення співбесіди з відібраними кандидатами та визначення списку кандидатів для рекомендації органам, що обирають (призначають) членів Вищої ради правосуддя.

Етична рада отримала копії документів Серьогіна О.Ю. для участі у конкурсі на посаду члена Вищої ради правосуддя від Президента України та рішенням від 20.01.2023 № 3 допустила його до співбесіди.

Серьогін О.Ю. рішенням Вищої ради правосуддя від 16.11.2021 №2222/0/15-21 призначений на посаду заступника керівника секретаріату - начальника відділу з питань запобігання і виявлення корупції секретаріату Вищої ради правосуддя.

Вивчивши документи Серьогіна О.Ю. для участі у конкурсі, його письмові пояснення та документи, які він надав на запит Етичної ради, інформацію, отриману з відкритих джерел та від громадських організацій, інформацію, отриману від Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) і Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ), провівши співбесіду з ним, Етична рада дійшла таких висновків.

1. Щодо недекларування кандидатом грошових активів у декларації за 2016 рік

У декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, (далі – декларація) за 2017 рік кандидат вказав,

що отримав дохід на загальну суму у розмірі 600 268 грн та задекларував грошові активи у загальному розмірі 560 546 грн. При цьому, у декларації за 2016 рік кандидат задекларував грошові активи у розмірі 81 920 грн.

На запит Етичної ради кандидат повідомив, що у 2017 році він сплатив податки у розмірі 70 493,95 грн та витратив орієнтовно 100 000 грн на відпочинок з родиною в Італії. Також він вказав, що середньомісячні витрати його родини у 2017 році становили не менше 7 600 грн (витрати на проживання, комунальні послуги та пальне).

Під час співбесіди кандидат повідомив, що за його підрахунками різниця між задекларованими доходами його родини і заробленими заощадженнями та витратами орієнтовно становить 139 200 грн.

Наявність коштів, достатніх для здійснення витрат у 2017 році, кандидат пояснив тим, що на початку 2017 року йому повернули кошти на суму 264 318,60 грн, які він позичив третій особі 24.10.2016. Про наявність такого договору кандидат вперше повідомив Етичну раду під час співбесіди, оскільки, за його словами, не був упевнений, що знайде цей договір, а тому не хотів згадувати про нього у відповідях на письмові запити Етичної ради.

На запитання Етичної ради чому кандидат не задекларував позичені кошти як грошові активи у декларації за 2016 рік, кандидат повідомив, що його декларація за 2016 рік була декларацією кандидата на посаду, а відповідно до вимог Закону України “Про запобігання корупції” розділ 14 “Видатки та правочини суб’єкта декларування” такої декларації не заповнюються. У зв’язку з цим, кандидат не мав обов’язку декларувати договір позики.

Етична рада критично ставиться до такого пояснення кандидата. Так, згідно з п. 8 ч. 1 ст. 46 Закону України “Про запобігання корупції” в редакції від 01.01.2016, декларуванню підлягають наявні грошові активи, у тому числі кошти, позичені третім особам. Згідно з п. 53 Роз’яснень НАЗК від 11.08.2016 № 3 “Щодо застосування окремих положень Закону України

“Про запобігання корупції” стосовно заходів фінансового контролю” кошти, які суб’єкт декларування позичив третій особі (тобто кошти, стосовно яких суб’єкт декларування є позикодавцем), не відображаються в розділі “Фінансові зобов’язання”, а зазначаються натомість у розділі “Грошові активи”.

З урахуванням вищезазначеного, кандидат мав обов’язок задекларувати позичені грошові кошти у розділі 12 “Грошові активи”.

Етична рада звертає увагу, що Серьогін О. Ю. подавав декларацію за 2016 рік як кандидат на посаду члена НАЗК - органу державної влади, який розробляв відповідні Роз’яснення. Відтак, кандидат мав бути обізнаним з правилами декларування.

Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 60 Закону України «Про запобігання корупції» суб’єктам декларування забороняється надавати несвоєчасно, недостовірну чи не в повному обсязі інформацію, яка підлягає наданню відповідно до закону.

Відповідно до пункту 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики, та інших етичних норм щодо сумлінності.

Згідно з п. 1.3.7.6 Методології кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, зокрема, надавати повну та точну інформацію у майнових деклараціях.

Таким чином, Етична рада має обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата таким показникам критеріїв професійної етики та доброчесності як сумлінність та відповідність вимогам фінансового контролю.

2. Щодо джерел походження коштів на будівництво будинку

У декларації за 2018 рік кандидат вказав, що його дружині належить об'єкт незавершеного будівництва (житловий будинок) у м. Києві площею 348 кв. м. У декларації за 2019 рік інформація про цей об'єкт незавершеного будівництва відсутня, однак кандидат вказав, що з 16.04.2019 його дружина має право власності на житловий будинок у м. Києві площею 398,6 кв. м. На запит Етичної ради кандидат повідомив, що будинок має мансардний поверх та підвал. У будинку чотири спальні, кабінет, вітальня, кухня, одна кімната у підвалі та одна кімната на мансардному поверсі. Поруч з будинком знаходяться недобудовані господарські будівлі загальною площею більше 100 кв. м.

Під час співбесіди кандидат повідомив, що витрати його сім'ї на будівництво будинку за період з 2012 по 2019 роки становили до 5 000 000 грн. При цьому, за інформацією з Довідки про оціночну вартість об'єкта нерухомості з Єдиної бази даних звітів про оцінку, формування електронних довідок про оціночну вартість об'єкта нерухомості та реєстрації звітів про оцінку майна, яка адмініструється Фондом державного майна України, оціночна вартість цього будинку складає 12 248 905,54 грн.

На запит Етичної ради щодо підтвердження витрат на будівництво кандидат повідомив, що не може надати документи, які б підтверджували вартість придбаних матеріалів, наданих послуг та виконаних робіт, оскільки він їх не зберігав. Також кандидат повідомив, що більшу частину будівельних матеріалів він закупив у період з 2012 по 2014 роки, однак відповідні документи не зберіг у зв'язку з тим, що в подальшому ці матеріали передав тестю для використання на інших об'єктах будівництва. За словами кандидата, на початку будівельних робіт, які проводилися у 2018 та 2019 роках, тесть повернув будівельні матеріали, аналогічні тим, що використав раніше. Окрім цього кандидат зазначив, що будівництво

відбувалося господарським способом, питанням будівництва займався його тесть, який цим займається професійно, а кандидат та його дружина лише оплачували вартість робіт. Оскільки хід робіт та якість влаштовували кандидата та його дружину, підтверджувальних документів вони не вимагали, а тесть їх не зберігав.

У відповіді на запит Етичної ради кандидат повідомив, що джерелом походження коштів на будівництво є власні заощадження, кошти подаровані батьками, бабусями та дідусями, кошти подаровані дружині її батьками, а також кошти, отримані від продажу 09.03.2018 квартири за 454 211 грн, від продажу 19.10.2019 квартири за 1 021 400 грн, від продажу 17.07.2020 квартири за 2 068 000 грн, від продажу 17.07.2020 гаражу за 116 635 грн.

Під час співбесіди кандидат повідомив, що отримав кошти на будівництво від продажу автомобіля Toyota RAV4 орієнтовно за 15 000 доларів США, продажу частки в ТОВ “Логоцентр Бровари” орієнтовно за 1 500 000 грн, коштів, подарованих дружині її батьками у загальному розмірі 66 000 доларів США, заробітної плати кандидата та його дружини, а також власних заощаджень, які кандидат збирав з 2000 року.

Етична рада звертає увагу, що за період з 2012 року кандидат та його дружина набули у власність таке майно:

01.06.2013 автомобіль Volkswagen Touareg 2007 року випуску вартістю 13 000 грн;

30.08.2014 земельну ділянку площею 841 кв. м. у м. Києві вартістю 1 162 620 грн;

30.08.2014 нежиле приміщення площею 14,5 кв. м. у м. Києві вартістю 90 000 грн;

06.10.2016 квартиру площею 95,1 кв. м. в м. Трускавець вартістю 487 906 грн;

06.10.2016 квартиру площею 47,6 кв. м. в м. Трускавець вартістю 247 960 грн;

05.02.2018 квартиру площею 125,5 кв. м. в м. Трускавець вартістю 1 016 515 грн.

Також під час співбесіди кандидат підтвердив, що для придбання цього майна він використовував кошти, які вказав як джерело для оплати будівництва будинку.

На запитання Етичної ради про розмір особистих заощаджень, які він зібрав з 2000 року, кандидат не зміг вказати розмір таких заощаджень та документально їх підтвердити. При цьому, у декларації за 2016 рік (найпершій декларації, яку подав кандидат) він задекларував грошові активи у розмірі лише 81 920 грн.

Також Етична рада звертає увагу, що житловий будинок площею 398,6 кв.м. було введено в експлуатацію 16.04.2019, а частину об'єктів нерухомості, від продажу яких кандидат отримав дохід, що, за його словами, був використаний для будівництва будинку, було відчужено вже після введення будинку в експлуатацію (19.10.2019 – квартиру за 1 021 400 грн; 17.07.2020 – квартиру за 2 068 000 грн; 17.07.2020 – гараж за 116 635 грн).

При оцінюванні відповідей кандидата Етична рада виходить з того, що основні витрати на будівництво здійснювалися в 2018 році, коли кандидат декларував будинок як об'єкт незавершеного будівництва, та в 2019 році до введення його в експлуатацію. Відповідно до декларації кандидата за 2017 рік, його грошові заощадження становили 560 548 грн. У декларації за 2018 рік кандидат вказав, що він та його дружина отримали загальний дохід у розмірі 1 604 578 грн, та володіли грошовими активами у розмірі 47 224 грн. Цього ж року дружина кандидата набула у власність квартиру в м. Трускавець площею 125,5 кв.м. вартістю 1 016 515 грн. У декларації за 2019 рік кандидат вказав, що він та його дружина отримали загальний дохід у розмірі 2 374 715 грн, та грошові активи у розмірі

452 669 грн, 1 долар США та 4 євро. При цьому, 1 021 400 грн кандидат отримав від продажу квартири (від 19.10.2019) після введення житлового будинку в експлуатацію.

Враховуючи інформацію, зазначену кандидатом у його деклараціях, станом на початок 2018 року у нього та його дружини було 560 528 грн, які вони могли витратити на будівництво будинку. Враховуючи витрати на придбання квартири у 2018 році та задекларовані грошові заощадження, у кандидата та його дружини було 540 839 грн (до вирахування податків) на будівництво будинку та проживання. З урахуванням задекларованих доходів та грошових активів у декларації за 2019 рік, до дати введення будинку в експлуатацію у кандидата було менше 900 600 грн (без вирахування податків) на будівництво та проживання. Таким чином, у 2018-2019 роках кандидат міг витрати не більше 2 000 000 грн (без вирахування податків) на будівництво та проживання його родини, що більш ніж вдвічі менше за витрати, які, за словами кандидата, він та його дружина понесли на будівництво.

Згідно з п. 1.3.7 Методології рівень життя кандидата або членів його сім'ї відповідає їхнім задекларованим та законним доходам, якщо відсутні обґрунтовані сумніви в протилежному. Відповідно до п. 1.3.7.2 Методології поняття "рівень життя" охоплює усе майно у власності, володінні чи користуванні кандидата або членів його сім'ї, а також витрати та інші грошові потоки.

Зважаючи на вищезазначене, зокрема, відсутність підтверджень витрат на будівництво будинку; оціночну вартість будинку у розмірі 12 248 905,54 грн; здійснення кандидатом та його дружиною значних витрат на придбання іншого майна за період будівництва; відсутність документального підтвердження та обґрунтування витрат на будівництво; недостатність задекларованих коштів для будівництва у роки, коли таке здійснювалося, Етична рада має обґрунтовані сумніви, що рівень життя

кандидата та членів його сім'ї відповідає їхнім задекларованим та законним доходам.

3. Щодо недекларування членства у громадських, саморегульованих чи самоврядних об'єднаннях (організаціях) у декларації за 2021 рік

У деклараціях за 2019 і 2020 роки кандидат задекларував членство у саморегульованому чи самоврядному професійному об'єднанні “Національна асоціація адвокатів України” та громадському об'єднанні “СПОРТИВНО-СТРІЛЕЦЬКИЙ КЛУБ РЕАЛІСТ”. В декларації кандидата за 2021 рік інформація про членство в цих об'єднаннях відсутня.

На запит Етичної ради кандидат повідомив, що у 2022 році змінилася назва розділу 16 декларації “Входження суб'єкта декларування до керівних, ревізійних чи наглядових органів об'єднань, організацій, членство в таких об'єднаннях (організаціях)”, а оскільки він не входив до керівних, ревізійних чи наглядових органів об'єднань, організацій, членство в таких об'єднаннях (організаціях), він не мав вказувати про них у декларації за 2021 рік. Кандидат надав копію свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю, яка підтверджує його статус адвоката, а під час співбесіди підтвердив, що є засновником громадського об'єднання “СПОРТИВНО-СТРІЛЕЦЬКИЙ КЛУБ РЕАЛІСТ”.

Етична рада критично оцінює пояснення кандидата щодо недекларування членства в цих об'єднаннях, оскільки такі пояснення суперечать вимогам Закону України “Про запобігання корупції” та Роз'ясненням НАЗК від 29.12.2021 № 11 щодо застосування окремих положень Закону України “Про запобігання корупції” стосовно заходів фінансового контролю (далі - Рекомендації НАЗК від 29.12.2021), які були чинні у звітному періоді, за який кандидат подав декларацію, та на момент заповнення ним декларації.

Так, у п. 12 ч. 1 ст. 46 Закону України “Про запобігання корупції” прямо передбачено, що декларуванню підлягає членство суб’єкта декларування в громадських об’єднаннях, саморегульованих чи самоврядних професійних об’єднаннях із зазначенням назви відповідних об’єднань та їх коду Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців.

У п. 186 Рекомендацій НАЗК від 29.12.2021 до об’єднань, членство в яких слід відображати в декларації, належать:

об’єднання, на які поширюється дія Закону України “Про громадські об’єднання”;

самоврядні професійні організації (об’єднання), а саме об’єднання фізичних осіб, які здійснюють професійну діяльність, зокрема, Національна асоціація адвокатів України.

У п. 189 Рекомендацій НАЗК вказано, що у декларації слід відобразити відомості про те, що суб’єкт декларування є членом Національної асоціації адвокатів України, навіть якщо право на заняття адвокатською діяльністю зупинено.

Відповідно, незважаючи на зміну назви розділу 16 у формі декларації, яка подавалася за 2021 рік, кандидат був зобов’язаний задекларувати членство у всіх громадських об’єднаннях, саморегульованих чи самоврядних професійних об’єднаннях, зокрема, у саморегульованому чи самоврядному професійному об’єднанні “Національна асоціація адвокатів України” та громадському об’єднанні “СПОРТИВНО-СТРІЛЕЦЬКИЙ КЛУБ РЕАЛІСТ”.

Згідно з п. 2 ч. 1 ст. 60 Закону України «Про запобігання корупції» суб’єктам декларування забороняється надавати несвоєчасно, недостовірну чи не в повному обсязі інформацію, яка підлягає наданню відповідно до закону.

Відповідно до п. 1.3.7.6 Методології кандидат повинен відповідати вимогам фінансового контролю, зокрема, надавати повну та точну інформацію у майнових деклараціях.

Згідно з пунктом 1.3.4.1 Методології, кандидат не відповідає показнику сумлінності, зокрема, у разі наявності обґрунтованих сумнівів, що такий кандидат, перебуваючи на посаді діяв відповідно до вимог законодавства, правил професійної етики, та інших етичних норм щодо сумлінності.

Таким чином, Етична рада має обґрунтовані сумніви щодо відповідності кандидата таким показникам критеріїв професійної етики та доброчесності як сумлінність та відповідність вимогам фінансового контролю.

Враховуючи вищезазначені обґрунтовані сумніви як окремо, так і в сукупності, керуючись пунктами 2.3, 3.1, 3.2, 3.16.2 Регламенту Етичної ради, Методологією, статтею 9¹ Закону України «Про Вищу раду правосуддя», Прикінцевими і перехідними положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя», Етична рада

у х в а л и л а:

кандидата на посаду члена Вищої ради правосуддя Серьогіна Олександра Юрійовича визнати таким, що не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності для зайняття посади члена Вищої ради правосуддя.

Голова

(підпис)

Л. Ю. Кишакевич